

Senioren willen meepraten over nieuw pensioen

Gepensioneerden vrezen dat zij de rekening betalen voor de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Ze eisen daarom een plek aan de onderhandelingstafel.

Peet Vogels
Rotterdam

Ze was er aan toe, aan haar pensioen. Joke Kusters was blij dat ze na een jarenlang werkverband in de zorg met pensioen kon. „Ik was in 2008, een jaar na mijn pensionering, verhuisd naar een ander appartement hier in Apeldoorn. Dat kon ik mooi betalen van mijn pensioen.”

Dat bleek tegen te vallen. In 2008 brak de kredietcrisis uit en van die klap zijn de pensioenfondsen nooit hersteld. Voor Kusters betekende het dat haar pensioen nog nooit verhoogd is. „Elk jaar krijg ik een brief van het pensioenfonds PFZW waarin ze meedelen dat ze het pensioen helaas niet kunnen verhogen. Terwijl alle vaste lasten zoals de huur, energie en zorgverzekering wel duurder zijn geworden. De AOW wordt wel elk jaar een beetje verhoogd, maar dat weegt niet op tegen de prijsstijgingen.”

Met 450 euro netto aanvullend pensioen bovenop de AOW is het geen vetpot voor Kusters. Haar vaste lasten bedragen inmiddels 1200 euro. Om rond te komen moet ze elk jaar weer verder bekknibbelen. „Dat betekent een bezoek aan de kapper of pedicure uitstellen. Op vakantie ga ik al helemaal niet meer. Het vakantiegeld besteed ik aan andere zaken, zoals een nieuwe bril. Een dagje uit met een vriendin met de trein doe ik van zo'n treinkaartje van 12 euro van het Kruidvat. Je wordt creatief in het verzinnen van oplossingen.”

En ze is geen uitzondering. Miljoenen gepensioneerden hebben al tien jaar of langer te maken met de nullijn als het om het aanvullend pensioen gaat. Zij merken niets van de economische groei en velen moeten elk jaar vrezen voor een korting op het pensioen. En dat terwijl de pensioenpotten beter gevuld zijn dan ooit.

Juist de verhalen van mensen als Kusters maken volgens ouderenorganisaties duidelijk waarom ze mee moeten praten over de invoering van het nieuw pensioenstelsel. Dat nieuwe stelsel belooft dat de pensioenfondsen geld eerder mogen uitdelen. Dat betekent dat pensioenen in de toekomst sneller kunnen worden verhoogd. Maar de grote vraag is wanneer die belofte in gaat.

„Het nieuwe pensioenstelsel gaat

pas in 2026 in. Wat gebeurt er met de pensioenen in de tussentijd”, vraagt Manon Vanderkaa, directeur van ouderenorganisatie KBO PCOB zich af. „Onze leden staan al twaalf jaar op de nullijn. Komen daar nog zes jaren bij? Dat willen we niet. Anders is er straks een hele generatie gepensioneerden die nooit een verhoging van het pensioen heeft meegemaakt.”

De misgelopen indexatie is ook voor Jaap van der Spek, vicevoorzitter van de Koepel Gepensioneerden, een heet hangijzer. Bij de Koepel Gepensioneerden zijn een groot aantal ouderenorganisaties aangesloten. „Hoe worden gepensioneerden gecompens-

Op vakantie ga ik niet. Vakantiegeld besteed ik aan andere zaken, als een nieuwe bril

— Joke Kusters

seerd bij de overgang naar het nieuwe stelsel. We willen een rechtvaardige compensatie. Dat betekent jongeren minder meer en gepensioneerden minder minder.”

En er is meer waar de senioren zich zorgen over maken. „De premie die werkenden betalen is niet kosten-dekkend. Dat is al jaren zo. Daardoor is er een gat van 70 tot 100 miljard euro ontstaan. Dat is geld dat van de ouderen naar de jongeren is gegaan. Daar willen we ook compensatie voor”, zegt Van der Spek.

Zorgen

Tot nu toe werden de senioren vertegenwoordigd door de vakbonden. Daar is geen kritiek op. Zowel Van der Spek als Vanderkaa benadrukken dat het nieuwe stelsel beter is voor jong en oud. Maar ja, dat nieuwe stelsel laat nog zes jaar op zich wachten. „En wat gebeurt er in de tussentijd”, vraagt Vanderkaa zich af. „Daar maken senioren zich zorgen over.”

Voor 2021 zijn de dreigende kortingen op de pensioenen voor de meeste fondsen afgewend. Toch dreigt er voor 500.000 pensioenen nog steeds een korting, berekende ABN Amro. Onduidelijk is of de strenge regels ook na 2021 blijven gelden. Als het aan de senioren ligt in ieder geval

▲ **Joke Kusters heeft sinds haar pensioen in 2007 haar maandbedrag nooit zien stijgen, haar vaste lasten namen wel toe.** FOTOKOEN VERHEIJDEN

niet. „Het kan niet zo zijn dat er gekort wordt op de pensioenen terwijl de fondsen goede rendementen halen”, zegt Vanderkaa. „Het perspectief is dat senioren er met het nieuwe pensioencontract niet op achteruitgaan. Dan zou het heel gek zijn om ze in de tussenliggende periode wel te korten. In de overgangsperiode moeten de oude regels niet meer gelden.”

Van der Spek noemt nog meer redenen waarom het voor senioren van belang is juist nu aan tafel te zitten. „In het nieuwe stelsel heeft iedereen een persoonlijk pensioenvermogen. Hoe regel je de overgang van de huidige aanspraken naar een persoonlijk pensioenvermogen? Hoe bepaal je de waarde van je oude rechten? En wat doe je met de misgelopen indexatie? Hoe compenseer je dat? Dat is allemaal nog niet duidelijk.”

Dus is het zaak erbij te zijn nu de knikkers worden verdeeld. „Wij zijn er niet gerust op dat zaken goed gere-

Wij zijn er niet gerust op dat zaken goed geregeld worden als we niet zelf aan tafel zitten

— Jaap van der Spek, vicevoorzitter Koepel Gepensioneerden

geld worden als we zelf niet aan tafel zitten”, zegt Van der Spek. De vertegenwoordiger van de gepensioneerden heeft goede hoop dat ze alsnog uitgenodigd worden. „CDA en PvdA hebben al aangegeven dat ze er bij de minister op gaan aandringen om ook de senioren aan tafel te krijgen. We rekenen op meer steun uit de politiek.”

Toeslag

Iets wat ook Kusters hoopt. „Zelf heb ik dit jaar wat meer lucht gekregen, omdat ik nu voor het eerst in aanmerking kom voor huur- en zorgtoeslag. Maar er is veel armoede onder ouderen. Dat laten de mensen niet merken. Ik ben actief in de kerk hier in Apeldoorn. Daar hebben we een actie ‘deel je vakantiegeld’. Mensen geven dan een deel van hun vakantiegeld weg. Dan zie je hoe ontzettend blij mensen zijn met een enveloppe met 200 euro.”